

İhracat ikliminde bozulma sürüyor

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, üç aydır düşüştü. Haziranda 51,1 olan endeks temmuzda 50,3 olarak gerçekleşti. İSO, Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Temmuz 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre, endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Haziran'da 51,1 olan Endeks, üst üste üçüncü kez aylık bazda azalarak temmuzda 50,3'e geriledi. Bu rakam, uluslararası talep koşullarında güçlenmenin çok hafif olduğuna işaret etti. Yaşanan iyileşme, son 6 aydır devam eden pozitif dönemin en sınırlı düzeyinde gerçekleşti.

Türk imalat sektörü ihracat pazarının yaklaşık yüzde 9'unu oluşturan Almanya'da üretim hazirandaki yatay seyrin ardından temmuzda son 6 ayın ilk düşüşünü kaydetti. İtalya, Fransa, Hollanda, Polonya ve Çek Cumhuriyeti ve diğer birçok Avrupa ülkesinde de ekonomik aktivite zayıfladı. Takip edilen tüm ekonomiler içerisinde en kesin üretim daralması Avusturya'da gerçekleşti. Birleşik Krallık, İspanya ve Yunanistan genişleme bölgesinde kalmaya devam etse de bunlardan sadece Yunanistan'da büyüme hazirana göre hız kazandı. ABD'de ekonomik aktivite temmuzda 6. kez arttı ancak artış ivme kaybederek şubattan beri en düşük oranda kaydedildi. 3. çeyreğin başında en olumlu talep gelişmeleri büyük ölçüde Orta Doğu'da yoğunlaştı. Birleşik Arap Emirlikleri, Katar ve Suudi Arabistan'da ekonomik aktivite hızlı artışlar gösterdi. En belirgin büyüme Suudi Arabistan'da ölçüldü. Lübnan'da üretimin art arda 2. ay arttığı, Mısır'da ise düşüşün hız kestiği görüldü. Hindistan güçlü performansını sürdürürken Rusya ve Çin'de ise büyüme ivme kaybederek de olsa sürdü.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker "Avrupa'da özellikle imalat sektöründe giderek bozulan ekonomik görünüm, Türk imalat sanayi ihracatçıları açısından iyileşme trendinin sona ermiş olabileceğine işaret ediyor. Firmalar, Orta Doğu'daki canlı talep koşullarının şu an için büyümeyi devam ettirmesini ümit ediyor. Ancak dış talep koşullarının kötüleştiği bir dönemin açılmaması için küresel ölçekte büyümenin daha genele yayılı hale gelmesi gerekecek." ifadesini kullandı.

PARA | HABER

Cari denge fazla verdi

Ekonomide yeni yol haritasının hazırlıkları sürerken, büyümenin öncü göstergesi sanayi üretimi Haziran'da aylık yüzde 1.6, yıllık yüzde 0.6 arttı. Ödemeler dengesi Haziran'da 674 milyon dolar fazla verdi. Gözler ekonomide atılacak yeni adımlarda...

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

TÜRKİYE ekonomisinin üç yıllık yol haritasını ortaya koyacak Orta Vadeli Program (OVP) için Eylül'e tarih verilirken, ekonomi yönetiminin Türkiye yüzü ve OVP hazırlıkları kapsamında sivil toplum kuruluşları (STK), reel sektör ve finans sektörü temsilcileriyle buluşmaları devam ediyor. Hatırlanacağı üzere 2023 yılı 2. Yarıyıl Ekonomi ve İstisare Toplantısı geçen hafta Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz Başkanlığı'nda gerçekleştirilmişti. Yılmaz, geçen hafta İstanbul'da finans dünyasının temsilcileriyle de bir araya gelmişti. Önümüzdeki günlerde de ekonomi yönetiminin geniş katılımlı buluşmalara devam edilmesi bekleniyor. Buluşmalar sonrasında yapılan açıklamalar, ekonomide atılacak adımlara ilişkin önemli mesajlar veriyor. 2023 Yılı 2. Yarıyıl Ekonomi İstisare Toplantısı sonrasında açıklamalarda bulunan Yılmaz, vergi reformunun işaretini verdi. Toplantıda finansal istikrar ve fiyat istikrarının önemini altının çizildiğini söyleyen Yılmaz, toplumun tüm kesimlerinin de bir vergi reformu beklentisi olduğunu kaydetti. Özellikle doğrudan vergilerin payının artırılmasına dönük vergi sisteminin sadeleştirilmesine dönük bir beklentinin olduğunu dile getiren Yılmaz, sosyal adaleti sağlayan diğer taraftan kamunun tabii ki gelirlerini istikrarlı bir şekilde devam ettiren bir vergi reformuna ihtiyaç olduğunu bütün toplum kesimlerinin ifade ettiğini belirtti.

SANAYİ ÜRETİMİ ARTTI

Şimdi de yurtiçi verilere bir göz atalım. Sanayi üretimi Haziran'da yıllık yüzde 0.6, aylık yüzde 1.6 artış gösterdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre sanayinin alt sektörleri incelendiğinde Haziran'da yıllık bazda madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi yüzde 11.6, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 3.4 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.1 arttı. A&T Bank Baş Ekonomisti Ayşe Özden, mevsimsel etkilerden arındırılmış verilerle sanayi üretiminde aylık yüzde 1.6'lık artışın beklentilerden iyi geldiğini vurguladı. Türkiye ekonomisinin 2023 yılı ikinci çeyrekte yıllık 3.4 büyüyeceğini tahmin ettiklerini söyleyen Özden, "2023 yılı için yüzde 3.5 büyüme bekliyoruz ama riskler aşağı yönde. Öncü göstergeler özellikle Temmuz'da üretimin yavaşladığını gösteriyor. Reel kesim güven endeksi de büyüme de yavaşlamaya işaret ediyor. En büyük ihracat pazarımız Avrupa'nın yavaşlaması da bizi negatif olarak etkiliyor" dedi.

TÜİK geçen hafta ciro endeksleri ve perakende satış endekslerini de açıkladı. Buna göre; sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi Haziran'da yıllık yüzde 53.4, aylık yüzde

5.9 arttı. Haziran'da sabit fiyatlarla perakende satış hacmi aylık yüzde 0.1 azalırken, yıllık yüzde 28.5 arttı. Cari fiyatlarla perakende ciro aylık yüzde 4.2 artarken, yıllık yüzde 73 artış gösterdi.

CARİ DENGE 674 MİLYON DOLAR FAZLA VERDİ

Cari denge yaklaşık 1.5 yılın ardından Haziran'da 674 milyon dolar fazla kaydetti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre; 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde cari açık yıllık yüzde 28 artışla 36.8 milyar dolara yükseldi. 12 aylık cari açık 3.2 milyar dolar azalışla 56.5 milyar dolar oldu. Haziran'da altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 5.58 milyar dolar fazla verdi. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 3 milyar 697 milyon dolar oldu. Hizmetler dengesi kaynaklı girişler 5 milyar 19 milyon dolar, seyahat kalemi net gelirleri 4.2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 135 milyon dolar oldu. Portföy yatırımları 1.8 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti. Resmî rezervlerde Haziran'da 11.2 milyar dolar net artış oldu.

ALTIN İTHALATINA EK MALİ YÜKÜMLÜLÜK

Bu arada altın ithalatının cari açık üzerindeki olumsuz etkisinin azaltılması amacıyla geçen hafta, altın, pırlantalı altın, kıymetli metallerle kaplama adı metallerden olan ürünlerin Avrupa Birliği (AB) ve Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkeler haricindeki yerlerden ithalatına yüzde 20 ek mali yükümlülük getirildi. Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'nin işlenmemiş altın ithalatı yıllık yüzde 180 artarak 19.4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Türkiye'nin dış ticaret açığında altın ithala-

Sanayi üretimi Haziran'da aylık yüzde 1.6 arttı

Sanayi üretim endeksi değişim oranları (%), Haziran 2023	Aylık değ. (%)	Yıllık değ. (%)
Toplam sanayi	1,6	0,6
Madencilik ve taşocaklığı	-4,2	-11,6
İmalat sanayi	2,3	2,1
Elektrik, gaz, buhar	-2,1	-3,4
Ara malı	2,2	-3,7
Dayanıklı tüketim malı	-1,1	7,9
Dayanısız tüketim malı	2,4	-2,1
Enerji	0,0	-4,7
Sermaye malı	1,0	20,6
Düşük teknoloji	1,3	-4,2
Orta düşük teknoloji	4,1	3,1
Orta yüksek teknoloji	-1,3	2,6
Yüksek teknoloji	15,7	55,2

Kaynak: TÜİK

Prof. Dr. Doğan CANSIZLAR / Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Harcama reformu da yapılmalı”

Ekonominin gidişatına ilişkin önemli bir gösterge olan **sanayi** üretimi verileri olumlu. Ancak, Türkiye'nin ithalata dayalı üretim modelini değiştirmesi gerekiyor. Türkiye'de **sanayi** envanteri, buna paralel teşvik sistemi, yerli ve milli üretimi ve istihdamı en çok artırıcı sektörlerle ağırlık verilecek şekilde değiştirilmeli. İşgücü verilerine baktığımızda, Haziran'da işsizlik oranı bir önceki aya göre 0.1 puan artışla yüzde 9.6 oldu. Genel eğilim ise yaz aylarında işsizlik oranı ve işsiz sayısının azalması yönündedir. İşsizlikle mücadelede başarı için üretimin ithalata dayalı olmaktan çıkarılmasına paralel, büyümeyi ve istihdamı artırıcı politikalar geliştirilmeli. Köklü ekonomik reformlar yapılmalı. Ekonomi, para politikası, yapısal reformlar bütüncül bir

bakış açısıyla gerçekleştirilmeli. Vergi politikası rasyonel olmalı, ekonomik programın bir parçası olarak ele alınmalı. Kısa, orta ve uzun vadeli adımlarla hareket edilmeli. Türkiye'de dolaylı vergilerin payı yüzde 64-65 civarında. Tüketicilere odaklı bir vergi sistemi var. Bu değişmeli. Vergi tahsilat oranları çok düşük. Vergi afları, vergi ödeme bilincini zedeliyor. Vergi reformuyla birlikte harcama reformu da yapılmalı. Harcama boyutuna dokunmazsanız, başarılı olamazsınız.

tının payının önemli bir yer tuttuğunu vurgulayan Pamukkale Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan Öz, altına yönelik alınan kararın döviz tasarrufu sağlayarak dış ticaret dengesi üzerinde olumlu etki yapacağını kaydetti. Öz, uzun dönemde ise bu karara cari fazla için atılmış bir adım olarak bakmak gerektiğini vurguladı.

İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 9.6'YA YÜKSELDİ

TÜİK geçen hafta işgücü istatistiklerini de açıkladı. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı Haziran'da bir önceki aya göre 2 bin kişi artarak 3 milyon 337 bin kişi, işsizlik oranı 0.1 puan artarak yüzde 9.6 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim etkisinden arındırılmış verilerle Haziran'da bir önceki aya kıyasla istihdam edilenlerin sayısı 363 bin kişi azalarak 31 milyon 291 bin kişi, işgücü 359 bin kişi azalarak 34 milyon 629 bin kişi oldu. Bu dönemde atıl işgücü oranı ise 1.7 puanlık artış ile yüzde 24.2 düzeyinde gerçekleşti.

TÜİK verilerine göre Temmuz'da aylık en yüksek reel getiri, yurtiçi üretici fiyat endeksi (YI-ÜFE) ile indirildiğinde yüzde 10.50, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde ise yüzde 9.22 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti.

İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ 50.3 OLDU

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Temmuzda 50.3'e geriledi ve böylece üst üste üçüncü kez aylık bazda azalma kaydetti. Bu rakam, uluslararası talep koşullarında yaşanan güçlenmenin çok hafif olduğuna işaret etti. Yaşanan iyileşme, son altı yıldır devam eden pozitif dönemin en sınırlı

düzeyinde gerçekleşti.

Prof. Dr. Ersan Öz, son dönemde küresel ve ulusal ölçekli gelişmelerle birlikte ihracattaki imenin yavaşladığını, dış ticaret açığının ise arttığını vurgulayarak, “Ülkeye döviz girişi sağlamanın yanı sıra ekonomik büyümeyi destekleyen ihracatta hem iç hem de dış faktörler kaynaklı ortaya çıkan sorunlara odaklanarak çözüm üretmek, pandemi sonrası fiyat rekabetinin bu denli arttığı ortamda yeni pazarlar bulmak zorundayız. Özellikle ihraç ürünlerimiz içerisinde teknolojik katma değeri yüksek ürünleri artırmanın ayrı bir politika olmalı ve zaten bu yönde çok fazla adım atılıyor, devam edilmeli. Bu durum aynı zamanda döviz dalgalanmalarından da az etkilenmemizi sağlayacak” dedi.

MOODY'S: “GÖRÜNÜM POZİTİFE DÖNEBİLİR”

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye ekonomisine yönelik yıllık analizinde, yeni ekonomi ekibinin, para ve maliye politikasının yönünü kademeli olarak düzeltmeye başladığını belirtti. Ülkenin ekonomik görünümünün durağan olduğu ve dengeli riskleri yansıttığı kaydedilen analizde, “Ortodoks politikalara geçiş sürdürülürse ve makro dengesizliklerde düzenli bir azalmaya yol açarsa, görünüm pozitifte dönebilir ve not yükseltilebilir” değerlendirildi. Sosyal medya hesabından Moody's'in analizine ilişkin açıklamalarda bulunan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, “Makro-finansal istikrarı sağlamak ve ülkemizin şoklara karşı dayanıklılığını artırmak için kurala dayalı, uluslararası normlara uygun politikaları uygulama konusunda kararlıyız. Bunun kredi notumuza yansıtacağıma inanıyoruz” ifadesini kullandı.

Prof. Dr. Ersan ÖZ / Pamukkale Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Vergi reformu ve yapısal dönüşümün sinyallerini aldık”

Toplumun tüm kesimleri, gerek özlük gerek vergi reformuna dair reform beklentisi içinde. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz'ın da açıklamalarında özellikle vergi reformu ve yapısal dönüşümün sinyallerini aldık. Türk vergi sisteminin güncel, sade ve uluslararası yapılara uygun modern bir sistem haline gelmesi elzem. Vergi adaletinin temini açısından dolaysız vergilerin payının artırılarak dolaylı vergilerin payının azaltılması yılların problemi. Türkiye, dolaylı vergilerin ağırlıklı olduğu bir mali yapı üzerinde. Dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payı yüzde 60'ların üzerinde seyrediyor. Dolaylı vergi oranının yüksek olması ise vergi adaletinde bozulma anlamına geliyor. Vergi gelirleri içerisinde dolaysız vergilerin payının artırılması gelir dağılımındaki dengeyi sağlayacak bir unsur olarak kabul ediliyor. Fakat, bizim gibi halen gelişim sürecini devam ettiren ve zaman zaman da gerek dalgalı ekonomik

konjonktür gerekse deprem-sel-yangın vb afetler nedeniyle ek maliyetlerle karşı karşıya kalan ülkeler için dolaylı vergiler, bütçe gelirlerine hızlı bir şekilde yansıdığı için kurtarıcı bir araç olarak kullanılabilir. Son zamanlarda anılan sebeplerle bütçe dengesinde bazı bozulmalar yaşandı. Vergi reformuna ilişkin atılacak adımların henüz ne olacağı netlik kazanmamakla birlikte OVP'nin açıklanmasıyla bu kapsamda yapılacak çalışmalar şekillenerek daha belirgin hale gelecek. Reform denildiğinde sisteme komple bir bakış faydalı olacak.

Finansa erişim sorunu_{4'DE}

**"Enflasyon, yüksek, kronik enflasyon sorunu,"
Türkiye'de ekonomi gündeminin
en güncel konu başlığı olmaya devam ediyor.
Uzman görüşlerin, ekonomistlerin, yazarların
enflasyon değerlendirmeleri medyada geniş yer kaplıyor.
Ekonomi gazetesi'nden Alaattin Aktaş'ın köşe yazısı;**

Enflasyonda yıl sonunu bırakın önce ağustosa bakın!

Son günlerde yoğun olarak yıl sonu enflasyonuna ilişkin tahminim soruluyor. Hemen söyleyeyim; yıl sonu için bir tahminim ki bir tahmin yürütebileyim.

Yarın ne olacağını, nasıl bir karar alınacağını bilmiyorum ki bir tahmin yürütebileyim.

Örneğin akaryakıttaki ÖTV artışı konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan kendisine verilen yetkinin kalanını kullanacak mı, ne ölçüde kullanacak ya da ne zaman kullanacak; kim biliyor ki?

Örneğin Merkez Bankası politika faizini gıdım gıdım mı artıracak ve nereye kadar artıracak, yoksa burada kalınacak mı, bilen var mı?

Örneğin dün de yazdığım gibi geçen yılın ağustosundan itibaren bu yılki seçimler gözetilerek baskı altında tutulan döviz, bu yıl da 2024 seçimleri gözetilerek baskı altına alınmaya mı çalışılacak, yoksa zaten çalışılıyor mu? Bu uygulama başarılı olursa başka bir enflasyon, başarılı olmazsa başka bir enflasyon bizi bekliyor demektir.

Dolayısıyla 2023 sonu için enflasyonun ne olabileceğini tahmin etmek hiç de kolay değil. Ama şunu biliyoruz. Yılın ilk yedi ayındaki gerçekleştirmeden sonra Merkez Bankası'nın makul bulunan yüzde 58'lik yıl sonu tahmininin tutması için beş aydaki toplam artışın yüzde 20.5'te kalması gerekiyor. Beş aylık yüzde 20.5 artış da, aylık ortalama artışın yüzde 3.8'i geçmemesiyle mümkün olacak.

Şu aşamada en iyisi aylık yüzde 3.8'lük ortalamalara odaklanmak ve ay ay gitmek...

İki temel etken; döviz ve akaryakıt

Herhangi bir dönemin fiyat değişimini tahmin etmek için öncelikle bakılması gereken belli; döviz kuru ve akaryakıt fiyatları.

Döviz kuru elbette fiyat endeksinde yer almıyor ama tüm mal ve hizmet fiyatları için en temel girdi. En temel! İster doğrudan etkilesin, ister etkilemesin! Hem döviz kuru fiyatları fazla etkilemeye ne olacak ki... Döviz kuruyla çok dolaylı ilişkisi olanlar için bile "Ama döviz arttı" gibi bir bahane oluşuyor sonuçta.

Dövizin fiyatı belli ve "Sen yüksek olanı hesaba kattın, hayır sen şöyle yaptın" gibi bir tartışmaya da yer yok. Böyle de bir avantaj söz konusu.

İkinci kalem, fiyat endeksinde de yer alan, hem de önemli bir ağırlıkla yer alan akaryakıt.

Dövizdeki durum

Öncelikle enflasyon hesaplamasıyla ilgili bir gerçeğin altını çizmekte yarar var. Fiyatlar enflasyon hesaplamasında ay sonlarındaki düzeyleriyle değil, ay ortalamasındaki düzeyleriyle dikkate alınır. Dolayısıyla enflasyona etki edecek kalemleri de, yani doları da ay ortalamasındaki düzeyiyle dikkate almak gerekir.

Dolarlar geçen ay yaşanan o hızlı artış durdu. Dolar temmuz ayı ortalamasında hazirana göre yaklaşık yüzde 15 artış kaydetmişti. Dolar bugünden sonra ay sonuna kadar şimdiki düzeyinde kalırsa ağustos ortalamasında temmuz ortalamasına göre yüzde 2 artacak. Henüz ağustosun üçte birini geride bıraktık; kalan üçte ikilik bölümde muhtemelen bir miktar artış olacaktır ama temmuzdaki gibi yüzde 15 dolayında bir orana çıkacağı da beklenmemektedir.

Sonuç olarak ağustos ayı enflasyonuna dövizden gelecek etki, en azından şimdilik çok sınırlı olacaktır.

Akaryakıtta neler oluyor neleri!

Biraz önce enflasyonun ay sonu fiyatları dikkate alınarak hesaplanmadığını özellikle vurgulama gereği duydum. Buna en iyi örnek akaryakıt fiyatları. Çünkü akaryakıtta öyle bir fiyat tablosu oluştu ki, hesaplama yönüne göre çok farklı sonuçlar çıkabilir.

Bugün 10 Ağustos ve benzin fiyatı temmuz sonuyla hemen hemen aynı. Motorindeki artış yüzde 2 dolayında. LPG ise yüzde 14 zam görmüş. Ancak bu oranların enflasyon hesabında hiç önemi yok.

Önemli olan bu ay oluşacak ortalama ile geçen ayki ortalama.

Bu ayın ortalamasını tabii ki bilemeyiz; yalnızca bugün geçerli olan fiyatın ay sonuna kadar değişmeyeceği varsayımıyla aylık ortalamayı tahmin edebiliriz.

İşte böyle yaptığımızda karşımıza vahim sayılabilecek bir tablo çıkarıyor. Altını çizerek belirteyim; 10 Ağustos'taki fiyatlar artış ya da düşüş yönünde hiç değişmeden ay sonuna kadar geçerli olursa ağustos ayının ortalama benzin fiyatı temmuza göre yüzde 18 artmış olacak.

Aynı yöntemle motorinde yüzde 24, LPG'de ise yüzde 27 fiyat artışı yaşanacak.

Temmuz ayında hazirana göre benzin yüzde 31, motorin yüzde 35, LPG yüzde 16 zam görmüştü.

LPG zammı şimdiden temmuzdaki zamdan yüksek. Biraz daha gayret gösterirsek benzin ve motorinde de ağustos ayı zammında temmuzu yakalayacağız; biraz daha gayret!

Tek başına yüzde 1 etki

Akaryakıtın TÜFE'de yüzde 5 dolayında bir ağırlığı var. Kesin bir oran veremiyorum; çünkü TÜİK bunu da açıklamıyor artık.

Bu üç kalem ürünündeki zam oranını 2022 için bildiğimiz ağırlıklara (2022 toplamı da yüzde 5'ti) uyguladığımız zaman ağustos endeksinde toplam yansıma yüzde 1.12'yi buluyor.

Dolayısıyla akaryakıt zamları hiçbir yansımaları olmasa bile ağustosta fiyatların yüzde 1'in biraz üstünde artması sonucunu doğuracak.

Kaldı ki akaryakıtın diğer mal ve hizmetlere etkisi olmaz mı; özellikle de motorin ve LPG'nin...

Bu etkiyi en az iki ile hatta üç ile çarpmak gerekir. Bir de ayın kalan günlerinde yeni yeni zamlar gelirse, seyreyleyin ağustos oranını!

Yüzde 5'i öpüp başımıza koyalım mı?

Akaryakıtta durum belli. Fiyatların gerilemesi gibi bir sürpriz yaşanmazsa, ki yaşanacağını kimse beklemiyor, hatta tam tersinden kaygı duyuluyor; en az yüzde 2-3'lük bir TÜFE artışı cepte!

Kur artarsa hem akaryakıtta etki, hem diğer şekillerde yansımayla bu oran daha da yukan gider. Bu yüzden de ağustos ayı artışını için çizgiyi yüzde 5'e çizmekte yarar var.

(ekonomim.com)